

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УСТАВНОМ СУДУ

БЕОГРАД
НЕМАЊИНА 26

УСТАВНА ЖАЛБА

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ:

_____ (ИМЕ И ПРЕЗИМЕ)
_____ (АДРЕСА СТАНОВАЊА)
_____ (ЈМБГ) _____ (КОНТАКТ ТЕЛЕФОН)

ПОДАЦИ О ПУНОМОЋНИКУ: (ако га има)

ПОДАЦИ О АКТИМА И РАДЊАМА КОЈЕ СЕ ОСПОРАВАЈУ:

1. Акти Високог савета судства:

Одлука о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник Републике Србије“, број 106/09 од 17.12.2009. године) у делу којим је подносиоцу престала судијска функција

2. Пропуштање Високог савета судства:

- 1) да подносиоца жалбе обавести у току поступка о постојању разлога за сумњу у његову стручност, достојност и оспособљеност;
- 2) да подносиоцу жалбе омогући увид у доказе на основу којих је закључено о постојању сумње у његову стручност, достојност и оспособљеност и доказе на основу којих је закључено да други кандидати испуњавају те услове;
- 3) да подносиоцу жалбе пре одлучивања омогући да се изјасни о чињеницама на основу којих је закључивао о његовој стручности, достојности и оспособљености;
- 4) да подносиоцу уставне жалбе достави одлуку са разлозима због којих је закључено да није испунио услове за избор и разлозима због којих је закључио да преостали кандидати испуњавају те услове, и да подносиоцу уставне жалбе због овог треба да престане стална судијска функција;
- 5) да након доношења одлуке о избору, поступи по изричитом захтеву подносиоца жалбе за доставу података које је узео у обзир приликом одлучивања о правима подносиоца жалбе; (АКО ЈЕ НЕКО ТРАЖИО)

3. Предузимање радњи од стране Високог савета судства:

- 1) проглашавање службеном тајном свих података који се тичу поступка избора;
- 2) употреба података о личности противно Уставу и закону;

- 3) давање изјава у јавности у вези са поступком остваривања права подносиоца које вређају лично и професионално достојанство подносиоца;

ПОВРЕЂЕНО ИЛИ УСКРАЂЕНО ЉУДСКО ПРАВО ИЛИ СЛОБОДА:

- 1) право на једнаку заштиту и правно средство из члана 36. Устава Републике Србије (у даљем тексту: Устав) и право на делотворан правни лек из члана 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција);
- 2) право на учешће у управљању јавним пословима под једнаким условима из члана 53. Устава;
- 3) право на рад из члана 60. став 4. Устава и право на имовину из члана 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију;
- 4) право на правично суђење из члана 32. Устава и члана 6 Европске конвенције;
- 5) забрана дискриминације из члана 21. Устава, члана 14. у вези са чл. 6, 8. и 13. Европске конвенције и начело опште забране дискриминације из члана 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију;
- 6) право на достојанство из члана 23. Устава;
- 7) право на заштиту података о личности из члана 42. Устава и право на поштовање приватног и породичног живота из члана 8. Европске конвенције;
- 8) право на обавештеност из члана 51. Устава и слободе изражавања из члана 10. став 1. Европске конвенције.

Образложење

1 Високи савет судства је објавио оглас за избор судија у судовима опште и посебне надлежности у Републици Србији у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 52/09 од 15.07.2009. године.

2 Подносилац жалбе (у даљем тексту: подносилац) је благовремено поднео пријаву за _____

_____ (навести судове за које је поднета пријава)

3 У тренутку подношења пријаве подносилац је била/био судија на сталној судијској функцији у _____

(навести назив суда), у _____.
(навести врсту послова, односно назив одељења у коме је подносилац обављао судијску функцију).

4 Подносилац је испуњавао све услове за избор за судију, односно није било услова да не буде (ре)изабран. Наиме, одредбом члана 13. Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова („Службени гласник Републике Србије“ број 49/09 од 03.07.2009. године) прописано да се претпоставља да је судија који је биран по ранијим прописима и који у време избора врши судијску дужност, а пријавио се за избор у суд исте врсте, односно истог степена, испуњава критеријуме и мерила из ове одлуке. Будући да је подносилац ове уставне жалбе конкурисао, осим за судију

(навести судове вишег степена у које је/ако је подносилац конкурисао) и за судију

који је суд исте врсте, односно истог степена, сматра се да подносилац испуњава критеријуме и мерила из наведене одлуке.

5 Наиме, Уставом је прописано (члан 150) да судија има право да врши судијску функцију у суду за који је изабран и само уз своју сагласност може бити премештен или упућен у други суд и да у случају укидања суда или претежног дела надлежности суда за који је изабран, судија изузетно може без своје сагласности бити трајно премештен или упућен у други суд, у складу са законом. Дакле, судија наставља да обавља функцију у суду који није укинута нити је променио своју надлежност (без обзира на то да ли је променио до сада постојећи назив), зато што судији не престаје функција гашењем суда за који је изабран. Уставна дужност Високог савета судства је, у складу са наведеном уставном одредбом, да изврши премештај судија из судова који се укидају или губе претежни део своје надлежности, у новоосноване или судове који су преузели њихову надлежност, зато што укидањем суда или претежног дела његове надлежности не престаје судијска функција. Примера ради, уколико је судија обављао судијску функцију у другостепеном одељењу Округног суда, треба га преместити (изабрати) у Апелациони суд.

6 Претпоставка да судија биран по ранијим прописима не испуњава критеријуме и мерила из наведене Одлуке је оборива, сагласно ставу 2. члана 13. наведене Одлуке, само уколико постоје разлози за сумњу да се кандидат није показао да је стручан, оспособљен или достојан.

7 Ст. 3, 4, 5. и 6. истог члана прописује се када се сматра да кандидат није испољио довољан ниво стручности, оспособљености или достојности. Тако се сматра да кандидат није испољио довољан ниво стручности ако је у последње три године имао укинутих одлука знатно изнад просека суда у коме врши судијску дужност, а да није испољио довољан ниво оспособљености ако у последње 3 године није завршио број предмета који је одређен Мерилима за оцену минимума успешности вршења судијске дужности која ће се привремено примењивати до дана почетка примене одредаба чл. 21-28. Закона о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије“ број 80/05) или ако се застаревање кривичног поступка може приписати очигледном пропусту кандидата.

8 Резултати подносиоца не изазивају сумњу која би била основ за обарање претпоставке да он испуњава критеријуме и мерила из наведене одлуке. У погледу стручности, у 2006, 2007. и 2008. години подносилац је имао само _____ укинутих одлука, што је _____ резултат у његовом суду.

9 У погледу броја завршених предмета, који се, наравно рачуна према ефективном радном времену судије, сагласно члану 40. Судског пословника важећег у време обављања вршења дужности (2006-2008), објављивања огласа, разматрања пријава, као и доношења Одлуке о избору, Мерилима за оцену минимума успешности вршења судијске дужности која ће се привремено примењивати до дана почетка примене одредаба чл. 21-28. Закона о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије“ број 80/05) прописано је да број решених предмета по судији (при чему се он узима алтернативно, или по броју решених предмета или по проценту испуњености норме) треба да буде _____

(навести члан Мерила који се односи на подносиоца, завосно од дужности коју је обављао).

10 У погледу броја решених предмета, у 2006, 2007. и 2008. години подносилац је имао испуњеност норме од _____ у 2006. години, _____ у 2007. години и _____ у 2008. години. Дакле ни по овом основу није се показала сумња да подносилац не испуњава критеријуме и мерила за избор.

11 У погледу застаревања _____ (ПОПУЊАВАЈУ КРИВИЧАРИ)

12 Шта више, одредбом члана 17. Мерила за оцену минимума успешности вршења судијске дужности која ће се привремено примењивати до дана почетка примене одредаба чл. 21-28. Закона о уређењу судова, на чију примену упућује Одлука о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова, одређује да се сматра да судија успешно врши судијску дужност ако оствари коефицијент ажурности за 1/3 мањи, односно ако реши за 1/3 више предмета од утврђеног минимума у чл. 3-14. ових мерила или писаним рефератима обрађује спорна правна питања судске праксе о којима се расправља на седницама судија и стручним скуповима судија, односно да се сматра да судија нарочито успешно врши судијску дужност ако оствари коефицијент ажурности за 1/2 мањи, односно ако реши за 1/2 више предмета од утврђеног минимума у чл. 3-14. ових мерила. Дакле, подносилац је _____ (успешно или изузетно успешно) вршио судијску дужност. Ово стога што судија одговара за свој рад, а не и за број предмета који стиже у суд, па и њему, а на који он не може да утиче. Наиме, у периоду 2002-2008 укупан број предмета у Србији повећан је са око 1.600.000 на око 2.400.000, односно за око 54%, а да се број судија није повећао, већ напротив смањено.

Доказ: увид у извештаје о раду, које приложити.

13 Чланом 100. став 4. Закона о судијама („Службени гласник Републике Србије“ број 116/08) је прописано да се за судије које се налазе на судијској функцији, а које су изабране по раније важећим прописима, првим избором сматра избор на дужност судије у складу са раније важећим законима.

14 Чланом 99. став 1. и чланом 103. став 3. Закона о судијама је прописано да судије који су изабрани по ранијим прописима настављају функцију у судовима за које су изабране до 01.01.2010. године, као дана ступања на функцију судија изабраних у складу са новим Законом о судијама.

15 Чланом 101. став 1. и чланом 100. став 3. Закона о судијама је прописано да судијама који нису изабрани у складу са новим Законом о судијама дужност престаје 01.01.2010. године, као даном ступања на функцију судија изабраних у складу са тим законом.

16 Према одредбама члана 148. ст. 2. и 3. Устава, судијска функција може престати само на основу одлуке Високог савета судства, уз постојање основа и разлога прописаних законом и у поступку који је законом прописан. О престанку судијске функције, према одредби члана 148. став 2. Устава и одредби члана 13. став 1. тачка 2. Закона о Високом савету судства, одлучује Високи савет судства. Имајући у виду да је Уставом против наведене одлуке гарантовано право на жалбу Уставном суду, то је Високи савет судства био дужан да донесе образложену одлуку о престанку функције у односу на подносиоца жалбе на основу члана 17. став 2. Закона о Високом савету судства. Високи савет судства такву одлуку, као појединачни акт, није донео нити је доставио подносиоцу жалбе, нити га је на било који начин обавестио о томе да ли је његова пријава на конкурс уопште била разматрана.

17 „Одлука о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности“ Високог савета судства објављена је у "Службеном гласнику Републике Србије" број 106/09 од 17.12.2009. године. Увидом у ову Одлуку подносилац је утврдио да није изабран за судију ни у једном од судова за које је конкурисао, а на основу те Одлуке му је престала судијска функција у смислу члана 101. став 1. Закона о судијама, дана 01.01.2010. године, као дана законом одређеног за ступање на функцију судија изабраних у те судове.

18 У тој Одлуци, осим имена изабраних судија, функција које су до тада обављали и судова за које се бирају, нема никаквих других података, па ни основа и разлога због којих је подносиоцу престала судијска функција, што није у сагласности са чланом 148. ст. 2. и 3. Устава.

19 Престанком судијске функције створен је и основ за престанак права по основу рада, у смислу одредаба члана 46. Закона о судијама („Службени гласник Републике Србије“ бр. 63/01, 42/02, 1/03, 27/03, 29/04, 35/04, 44/04, 61/05, 101/05 и 46/06) и члана 50. Закона о судовима („Службени гласник Републике Србије“ бр.

46/91, 60/91, 18/92 и 71/91), који су на основу члана 105. Закона о судијама („Службени гласник Републике Србије“ број 116/08) били на снази у време доношења Одлуке, закључно са 31.12.2009. године, као и члана 11. важећег Закона о судијама, који се примењује од 01.01.2010. године на основу члана 107. став 1. истог Закона. На тај начин, без образложене одлуке на основу које би могао да тражи заштиту својих права по основу рада, као Уставом гарантованог људског и грађанског права, подносиоцу је повређено право на рад из члана 60. Устава, укључујући и право на накнаду за рад и право на правну заштиту за случај престанка радног односа. Ово тим пре што је подносилац пре ступања на судијску функцију био у радном односу на неодређено време у суду _____

_____ (НАВЕСТИ САРАДНИЧКО МЕСТО И СУД У КОМЕ ЈЕ ПОДНОСИЛАЦ РАДИО ПРЕ ИЗБОРА), који му је мировао од момента избора на судијску функцију, те из наведених разлога није испоштован ни претходни радно правни статус подносиоца.

Доказ: (навести и приложити доказ за претходни статус)

20 Поред наведеног, повређене су и одредбе о забрани дискриминације из члана 21. ст. 1. и 2. Устава и члана 14. Европске конвенције и начело опште забране дискриминације из члана 1. Протокола број 12 уз Европску конвенцију, јер подносилац жалбе није добио законску заштиту, како је то прописано одредбама Устава које се односе на поступање Високог савета судства приликом избора, као и одредбама Закона о судијама и Закона о Високом савету судства, чиме је дискриминисан у односу на судије изабране на сталну функцију и судије које су по први пут изабране. Према кандидатима који су конкурисали није поступљено на исти начин, пошто су једни (који су изабрани) добили одлуку, а други који нису изабрани, нису добили никакву одлуку, иако за такву разлику у поступању није постојао оправдан разлог нити легитимни циљ.

21 Тиме је подносиоцу повређено право на једнаку заштиту права и на правно средство из члана 36. Устава, којим се свакоме гарантује право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу, и право на делотворан правни лек из члана 13. Европске конвенције.

22 Одредбом члана 148. став 2. Устава прописано је да одлуку о престанку судијске функције доноси Високи савет судства, да против ове одлуке судија има право жалбе Уставном суду и да изјављена жалба искључује право на подношење Уставне жалбе. Одредба члана 155. Устава прописује да се против одлуке Високог савета судства може уложити жалба Уставном суду у случајевима прописаним законом, а према одредби члана 99. Закона о Уставном суду, против одлуке о престанку функције судија може изјавити жалбу Уставном суду у року од 30 дана од дана достављања одлуке.

23 Имајући у виду да је подносиоцу жалбе судијска функција престала услед тога што се његово име није нашло у одлуци Високог савета судства о избору судија која је објављена 17.12.2009. године, а Високи савет судства је пропустио да донесе и да му достави појединачну одлуку, то је онемогућен у остваривању уставног права на

правно средство из члана 148. став 2. Устава, члана 99. Закона о Уставном суду и члана 67. Закона о судијама – чиме је на штету подносиоца повређено право гарантовано чланом 36. Устава и чланом 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

24 У поступку који је претходио доношењу Одлуке о избору судија, услед радњи које је Високи савет предузео, односно непредузимања радњи које је био дужан да предузме, повређено је и право подносиоца на правично суђење из члана 32. Устава и члана 6. Европске конвенције. Имајући у виду да је у поступку који је спроведен пред Високим саветом судства решавано, између осталог, о праву подносиоца на учешће у управљању у јавним пословима (члан 53 Устава) и праву подносиоца жалбе на рад (члан 60. Устава), која права је Устав убројао у корпус основних људских (уједно и грађанских) права, те имајући у виду да је подносилац већ био на сталној судијској функцији, то је поступак у ком се о његовим правима решавало морао да буде спроведен у сагласности са одредбом члана 32. став 1. Устава и члана 6. Европске конвенције.

25 Судије у Републици Србији немају положај државних службеника, што је изричито и прописано у одредби члана 2. Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Србије“ бр. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007 и 116/2008). Судијска функција није политичка функција, нити је административна функција која се обавља ради заштите интереса државе и о којој надлежно тело одлучује на основу политичке воље или на основу сопствене дискреције. Управо због положаја судија у нашем правном систему, Устав, Закон о судијама и Закон о Високом савету судства прописују правила о избору на судијску функцију и о престанку судијске функције, о телу које треба да одлучује у поступку који је уређен Уставом и законом, на основу унапред утврђених мерила и критеријума, уз поштовање члана 32. став 1. Устава и члана 6. Европске конвенције у односу на сваког кандидата за избор.

26 Стална судијска функција не може се прекидати после промене Устава, а поновни избор правдати аналогijом са изборима за органе законодавне и извршне власти, односно са потребом за провером изборне воље грађана, из које законодавна и извршна власт црпе свој легитимитет. Ово стога што носиоцима ове две гране власти, за разлику од судија, Устав не гарантује сталност функције и што се оне конституишу по политичким мерилима, без посебних захтева да њени представници имају одређена својства, осим истоветности политичких уверења са грађанима, док се судска власт заснива на строгим професионалним критеријумима, првенствено на стручности, које су власна да процењују само законом одређена стручна тела, на основу законом прописаних разлога, у законом прописаним поступцима, за сваког судију појединачно, а не ни грађани, ни њихови политички представници, пошто они за то немају стручна знања. Међутим, када је већ прекинута сталност судијске функције, требало је читав поступак спровести на начин да се поштују остале законске одредбе и међународни стандарди и препоруке, а посебно Мишљења Венецијанске комисије, која су три пута давана разним поводима (405/2006, 464/2007, 528/2009) и исказани стандарди кроз праксу Европског суда за људска права, посебно у случају Олујић против Хрватске од 05.02.2009. године.

27 Сталност судијске функције је основно начело владавине права. Уколико судије не би имале сигурност која произлази из сталности судијске функције, судије не би биле независне, а уколико нису независне тада је грађанима угрожено основно људско право, гарантовано и чланом 6. Европске конвенције, да им се суди, да се бране или да воде грађански поступак пред независним и непристрасним судијом.

28 Одредбом члана 153. став 1. Устава Високи савет судства је дефинисан као независан и самосталан орган који обезбеђује и гарантује независност и самосталност судова и судија. Овај орган није установљен као орган судске власти, која припада судовима, већ као орган судске управе. Имајући у виду да је основан Уставом, а ближе регулисан законом, те да доноси обавезујуће одлуке у поступку који има карактер судско-управно-организационог поступка, Високи савет судства је тело које нужно треба да испуни услов „независног и непристрасног трибунала основаног законом“. У том смислу је опредељена и пракса Европског суда за људска права: *Benthel v. Netherlands /1985; Van de Hurk v. Netherlands/1994; Campbell and Fell v. UK/1984; Demicoli v. Malta, Olujić v. Hrvatska.*

29 За оцену да ли је Високи савет судства, као трибунал, испунио услове који се тичу независности, од одлучног је значаја начин избора чланова, слобода од спољњег приступа и утицаја на његов рад и начин рада као појавни облик независности. У конкретном случају, Високи савет судства није испунио ниједан од тих услова.

30 Избор чланова Високог савета судства није извршен на начин који би обезбедио његову независност и самосталност.

31 Чланови "првог састава Високог савета судства" нису бирани на начин како је прописано одредбама чл. 20-38. Закона о Високом савету судства, већ по посебном поступку који је за ову прилику прописан одредбама чл. 50-57. истог Закона, чиме је омогућен утицај политичке власти на избор чланова. Наведеним законским одредбама је „прескочен“ редован поступак избора судија за кандидате – чланове Високог савета судства и онемогућено изражавање аутентичне воље судија, супротно европским вредностима на којима почива Држава Србија (члан 1. Устава). Насупрот томе, овлашћеном предлагачу кандидата за изборне чланове Високог савета судства из реда судија - Високом савету правосуђа дато је дискреционо право да предложи било ког судију за кандидата. Поред тога, Високи савет правосуђа није био у пуном саставу када је предлагао кандидате за изборне чланове Високог савета судства јер је недостајао један изборни члан. Најзад, супротно европским стандардима, чланови Високог савета правосуђа били су активни политичар – министар правде (као представник извршне власти), као и лица која нису представници судства: републички тужилац (чији статус суштински зависи од извршне власти) и представник адвокатуре.

32 Из наведеног произлази да судије - изборни чланови Високог савета судства (пошто нису предложени од стране својих колега нити на начин којим се обезбеђује најшира заступљеност судства), нису легитимни представници судства у смислу међународних стандарда: Препорука бр. Р (94)12 Комитета министара Савета Европе државама чланицама о независности, ефикасности и улози судија (Начело 1ц);

Мишљење бр. 1 Консултативног већа европских судија (параграф 45); Мишљење бр. 10 Консултативног већа европских судија (параграфи 8-10, 13, 18, 21, 23, 25-32); Европска повеља о закону за судије (параграф 1.3).

33 Члан Високог савета судства из реда адвоката није предложен на начин којим се обезбеђује најшира представљеност адвокатури, прописан одредбом члана 36. Закона о Високом савету судства, будући да га није предложила Скупштина АК већ Управни одбор АК.

34 Знајући да наведено представља питање оцене уставности закона, подносилац сматра да је важно указати и на ово питање. Такође, подсећам да је Уставни суд отворио расправу и тиме покренуо поступак за оцену уставности члана 56. ст. 1. и 2. Закона о високом савету судства о „прекоредном напредовању“ избора чланова Високог савета судства из реда судија. Иако је на седници Уставног суда од 16.07.2009. године судија-известилац предложио да се ова одредба прогласи неуставном, одлука Уставног суда није донета.

35 Радњама Високог савета судства којима се конституисао у непотпуном саставу и донео конкретну одлуку о избору, повређено је право на правично суђење јер свако, па и подносилац, има право да о његовим правима и обавезама одлучује тело образовано у складу са законом.

36 Високи савет судства конституисао се 06.04.2009. године у непотпуном саставу, без три члана: адвоката, професора правног факултета и једног судије. Орган чије постојање предвиђа устав може се конституисати у непотпуном саставу само ако је таква могућност прописана законом, на несумњив и јасан, изричит начин, како је, на пример, Уставним законом за спровођење Устава, предвиђена могућност конституисања Уставног суда. Ни Уставни закон, ни Закон о Високом савету судства не садрже одредбу која би омогућавала конституисање Високог савета судства у непотпуном саставу, не упућују на неке друге одредбе које би се аналогно могле применити, нити уопште регулишу поступање у ситуацији која би могла да настане неизбором неког члана. Штавише, одредбом члана 17. став 1. Закона о Високом савету судства прописује се да Савет доноси одлуке већином гласова свих чланова.

37 Овако противуствано и незаконито поступање није отклоњено избором преосталог судије почетком маја 2009. године, нити избором адвоката крајем октобра 2009. године, када је процес реизбора био већ при крају, а све одлуке Високог савета судства које утичу на статус судства и судија већ донете: Пословник Високог савета судства и Одлука о потребном броју судија (објављени у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 43/09 од 05.06.2009. године), као и Одлука о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова (објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 49/09 од 03.07.2009. године).

38 Представник из реда професора правног факултета није још увек изабран, па је цела једна друштвена групација за коју је уставотворац сматрао нужном да буде представљена у Високом савету судства, искључена из његовог рада приликом

решавања о најзначајнијим питањима реформе судства, супротно одредби члана 153. Устава.

39 Због тога није било ни услова да Високи савет судства у таквом саставу ради и доноси одлуке, а посебно Одлуку о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности (објављене у "Службеном гласнику РС" бр. 106/09 од 17.12.2009. године).

40 У погледу поступка и начина рада, Високи савет судства није оставио ни утисак независности, јер изјаве појединих представника Високог савета судства како пре, тако и након спроведеног избора, стварају сумњу у независност и непристрасност (као што је изјава председнице Високог савета судства Нате Месаровић, дата у медијима, да ће бити "изненађења" приликом избора судија; изјаве Бошка Ристића да је као председник Одбора за правосуђе презентовао акта и сазнања до којих је дошао у вршењу те функције, а не у функцији члана Високог савета судства; изјава министарке правде Снежане Маловић да су приликом избора коришћени подаци Безбедносно-информативне агенције и Министарства унутрашњих послова).

Доказ: (навести податке о медијским изворима)

41 Најзад, Високи савет судства је озбиљно довео у сумњу сопствену непристрасност, услед чињенице да су, између осталог, напредовали кандидати против којих је Народној скупштини поднет предлог за разрешење, а посебно да је у спроведеном избору напредовао син председнице Високог савета судства, иначе први пут изабран за судију 2005. године, да је (ре)изабрана супруга Младена Николића, члана Високог савета судства, те да је за судију изабрана сарадница из адвокатске канцеларије Бошка Ристића, члана Високог савета судства. Јавности није предочено, мада је то тражено, да ли су се ови чланови Високог савета изузели приликом одлучивања о наведеним лицима и да ли се о тим кандидатима гласало јавно (члана 31. став 2. Пословника Високог савета судства) у присуству наведених чланова Високог савета судства, или се гласало тајно.

Доказ: 1) Увид у Одлуку о избору судија у судове опште и посебне надлежности ("Службени гласник РС" бр. 106/09 од 17.12.2009. године)

2) Захтев Друштва судија Србије Високом савету судства за доставу података од 30.12.2009. године

42 Високи савет судства је, одредбом члана 5. свог Пословника одредио да су седнице Високог савета судства затворене за јавност, а одредбом члана 12. тач. 4 и 5 да су чланови Високог савета судства дужни да чувају тајност података које је Високи савет судства одредио тајним или који су по закону службена тајна, као и да не откривају информације које се односе на доношење одлука Високог савета. Дакле, осим Одлуке о избору судија, све друге одлуке и поступци Високог савета судства су остали затворени за јавност, чиме је повређено право свакога, па и подносиоца, гарантовано одредбом члана 32. став 1. Устава на јавност поступка којим се одлучује о његовим правима и обавезама, као и члана 6. став 1. Европске конвенције, јер је

јавност свога рада ограничио преко мере дозвољене одредбама чл. 20. и 32. став 3. Устава и члана 6. став 1. Европске конвенције (види: Олујић против Хрватске). Ово стога, што људска права зајемчена Уставом могу законом бити ограничена ако ограничење допушта Устав, у сврхе ради којих га Устав допушта, у обиму неопходном да се уставна сврха ограничења задовољи у демократском друштву и без задирања у суштину зајемченог права.

43 Одлуком о избору судија Високи савет судства истовремено је одлучивао и о престанку судијске функције подносиоца, јер је законом прописано да судији престаје функција ако не буде изабран. Одлуком Високог савета судства о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова („Службени гласник РС“ бр. 49/09) – чл. 13. и 14, прописано је да судија који је биран по ранијим прописима и који у време избора врши судијску дужност, а пријавио се за избор у суд исте врсте, односно истог степена, испуњава критеријуме и мерила из ове одлуке, као и да је ова претпоставка оборива уколико постоје разлози за сумњу да кандидат испуњава те критеријуме и мерила.

44 Како Високи савет судства није изабрао подносиоца за судију у судове у које је конкурисао, а у којима је остало још упражњених судијских места, то је очигледно да је нашао да је постојала сумња да испуњава критеријуме и мерила за избор судија и да је та сумња доказана.

45 Високи савет судства није подносиоца жалбе обавестио о постојању било какве сумње у његову стручност, достојност и оспособљеност, није му омогућио увид у доказе на основу којих је закључио о постојању сумње у то и доказе на основу којих је закључио да други кандидати испуњавају те услове, нити му је омогућио да се изјасни о чињеницама на основу којих је Високи савет судства закључио о његовој стручности, достојности и оспособљености (Олујић против Хрватске).

46 Суштина права на правично суђење пред независним и непристрасним судом, као једног од основних људских права, зајемченог како чланом 32. Устава, тако и другим општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима који се непосредно примењују у правном систему Србије, не може бити промењена било којим законом, а свака евентуално спорна одредба у вези са њим, тумачи се у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење (члан 18. Устава, члан 30. Универзалне декларације и члан 17. Европске конвенције, поред осталог наведеног), пошто јемство овог права служи очувању људског достојанства и остварењу пуне слободе и једнакости сваког појединца у праведном, отвореном и демократском друштву, заснованом на начелу владавине права (члан 19. Устава).

47 Право на правично суђење подразумева да се о нечијим правима и обавезама одлучи у разумном року. Неразуман рок је како онај који је сувише дуг, тако и онај који је сувише кратак. Обрада пријава и процес (ре)избора су спроведени у неразумно

кратком року, за нешто више од три месеца - од септембра до средине децембра 2009. године. Сама председница Високог савета судства на конференцији за штампу од 17.12.2009. године поводом објављивања имена изабраних судија, и касније, навела је да је Савет за 400 радних сати обрадио савесно и темељно 5020 пријава. То значи да је сваком кандидату, за процену његових способности и квалитета и наводно поређење са другима, Високи савет судства посветио 5 минута. Такво поступање одржава сумњу да је Високи савет судства заиста одлучивао на основу објективних мерила и критеријума.

48 За разлику од неразумно кратког рока у коме је спровео поступак одлучивања о избору судија, Високи савет судства у неразумно дугом року није доставио појединачну одлуку подносиоцу жалбе о томе да му је престала судијска функција.

49 Чланом 100. став 2. Закона о судијама је прописано да ће се избор судија у складу са тим законом, изузев судија Врховног касационог суда, који ће бити изабрани у року од 90 дана од дана конституисања Високог савета судства (до 06.07.2009. године), извршити до 01.12.2009. године. Одлука о изабраним судијама није донета у законом прописаном року, већ је донета 16.12.2009. године, а објављена 17.12.2009. године. То значи да је одлука да осталим затеченим судијама престане судијска функција, па и подносиоцу, донета најкасније 16.12.2009. године, али разлози због којих је таква одлука донета нису достављени, како би те судије могле остваривати своја права и поднети делотворан правни лек.

50 На овај начин није поштован разуман рок за предузимање те радње од стране Високог савета судства јер је овим судијама, па и подносиоцу ове жалбе већ по сили закона престала функција након 01.01.2010. године, због чега он није у могућности да остварује ни права из радног односа.

51 Хитност поступања Високог савета судства условљена је дакле и социјалним карактером права по основу рада, па је стога било нужно да Високи савет судства у овом случају поступа брзо, ефикасно и ажурно, бар сразмерно брзини „обављања посла“ избора судија. Практични разлози за достављање такве одлуке у разумном року, поред потребе оспоравања пред Уставним судом, тичу се и евидентирања и доказивања радноправног статуса, односно његове промене. Уосталом, када се Високи савет судства позвао на члан 147. став 3. Устава за основ Одлуке о избору судија на сталну функцију, морао је истовремено, с позивом на следећу одредбу Устава, да донесе и достави одлуку о неизабраним кандидатима, односно одлуку о престанку њихове судијске функције са конкретним разлозима и поуком о правном средству.

52 Поступајући на овакав начин, Високи савет судства није испоштовао ни минимум стандарда који су неопходни за примену одредбе члана 32. Устава и члана 6. став 1. Европске конвенције.

53 С обзиром да су током 2009. године, а посебно током поступка (ре)избора, чланови по положају Високог савета судства (председница Високог савета судства, министарка правде и председник Одбора за правосуђе Народне скупштине) јавно

изјављивали да поштене и професионалне судије немају разлога да се боје реизбора, подносиоцу је повређено и право на достојанство из члана 23. став 1. Устава, које јемчи да је људско достојанство неприкосновено, те да су сви дужни да га поштују и штите. Оваквим иступањима својих чланова у јавности, Високи савет судства је повредио ово Уставом зајемчено људско право јер је у јавности створена представа да је подносилац, као један од неизабраних судија који је био на сталној судијској функцији, непоштен и непрофесионалан, при чему подносиоцу није дата могућност ни да се о таквој оцени изјасни.

54 У вези са чланом 6. Европске конвенције – право на правично суђење, уочљиво је и позивање на људско достојанство, што подразумева да учесник у поступку или оптужени не буде објекат, већ субјекат поступка, да има право на активно учешће у поступку, као и на контрадикторни поступак у коме има право на изјашњавање и на располагању једнака средства правне борбе, нарочито ако су у поступак укључене државне институције. Поштовање људског достојанства је темељ демократске правне државе.

55 Високи савет судства није испоштовао ни право на заштиту података о личности из члана 42. Устава, којим се у ставу 1. јемчи заштита података о личности, ставом 3. забрањује употреба тих података изван сврхе за коју су прикупљени у складу са законом, а ставом 4. прописује да свако има право да буде обавештен о прикупљеним подацима о својој личности. И поред тога што је у поступку употребљавао податке о личности подносиоца, између осталог о брачном статусу кандидата и занимању супружника и користили податке БИА и МУП, о чему је јавност обавештена изјавама у медијима министарке правде и члана Високог савета Бошка Ристића, Високи савет судства није обавестио подносиоца о испуњењу законских услова за прикупљање тих података у смислу члана 8. Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“ бр. 97/08 и 104/09) и о прикупљеним подацима, што је био дужан да учини на основу члана 15. Закона о заштити података о личности у вези са члана 42. Устава, нити је подносиоцу жалбе омогућио приступ документацији која је с тим у вези коришћена. На овај начин је подносиоцу повређено право на поштовање приватног и породичног живота из члана 8. Европске конвенције.

Доказ: Захтев Високом савету Судства

56 У вези са наведеним стоји и повреда права на обавештеност из члана 51. став 2. Устава и слободе изражавања из члана 10. став 1. Европске конвенције, којим је зајемчено да свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења. Упркос томе што је подносилац поднео захтев да му се омогући приступ тој документацији, Високи савет судства му то није омогућио.

Доказ: Захтев Високом савету Судства

ЗАХТЕВ УСТАВНОМ СУДУ:

Усваја се уставна жалба подносиоца _____.

Утврђује се да су подносиоцу уставне жалбе _____ повређена и ускраћена људска права зајемчена Уставом и Европском конвенцијом, и то:

- право на једнаку заштиту и правно средство из члана 36. Устава Републике Србије (у даљем тексту: Устав) и право на делотворан правни лек из члана 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција);
- право на учешће у управљању јавним пословима под једнаким условима из члана 53. Устава;
- право на рад из члана 60. став 4. Устава и право на имовину из члана 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију;
- право на правично суђење из члана 32. Устава и члана 6. Европске конвенције;
- забрана дискриминације из члана 21. Устава, члана 14. у вези са чл. 6, 8. и 13. Европске конвенције и начело опште забране дискриминације из члана 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију;
- право на достојанство из члана 23. Устава у вези са чл. 6. и 8. Европске конвенције;
- право на заштиту података о личности из члана 42. Устава и право на поштовање приватног и породичног живота из члана 8. Европске конвенције;
- право на обавештеност из члана 51. Устава и слободе изражавања из члана 10. став 1. Европске конвенције.

Утврђује се да Одлука о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник Републике Србије“, број 106/09 од 17.12.2009. године) у односу на подносиоца _____ (ИМЕ И ПРЕЗИМЕ) НЕ ПРОИЗВОДИ ПРАВНА ДЕЈСТВА и да му ступањем на функцију судија изабраних у складу са Законом о судијама („Службени гласник Републике Србије“, број 116/08 од 22.12.2008. године) НИЈЕ ПРЕСТАЛА СУДИЈСКА ФУНКЦИЈА.

Наређује се Високом савету судства да одлучи о пријави подносиоца _____ (ИМЕ И ПРЕЗИМЕ) коју је поднео по огласу за избор судија у судовима опште и посебне надлежности у Републици Србији („Службени гласник Републике Србије“ број 52/09 од 15.07.2009. године) за избор за судију у _____ (НАВЕСТИ СУДОВЕ У КОЈЕ ЈЕ КОНКУРИСАНО), у року 30 дана од доношења одлуке Уставног суда, тако што ће:

- спровести поступак у складу са одредбом члана 16. став 2. у вези са чланом 1. Устава, законом и одредбом члана 6. Европске конвенције,

- уздржати од аката и радњи којима се повређује људско достојанство кандидата, право на поштовање приватног и породичног живота, а којим доводе у сумњу своју независност и непристрасност,
- омогућити подносиоцу да се упозна и изјасни о околностима и доказима из којих произилази евентуална сумња у његову стручност, оспособљеност и достојност, у складу са Одлуком о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова („Службени гласник Републике Србије“, број 49/09 од 02.07.2009. године) и Судским пословником важећим у време објављивања конкурса,
- омогућити подносиоцу да се изјасни о околностима и доказима на основу којих је Високи савет судства решавао о пријавама за све судије које су изабране за _____ (НАВЕСТИ НАЗИВЕ СУДОВА ЗА КОЈЕ ЈЕ ПОДНОСИЛАЦ КОНКУРИСАО),
- одлуку донети у пуном саставу, у складу са Уставом и законом,
- доставити подносиоцу одлуку о његовој пријави на конкурс са конкретним разлозима због којих је таква одлука донета и упутством о правном леку.

* * * * *

С обзиром да би извршење Одлуке о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности проузроковало ненадокнадиву штету подносиоцу и пошто одлагање извршења није супротно јавном интересу, то подносилац уставне жалбе на основу члана 86. став 2. Закона о Уставном суду

п р е д л а ж е

да Уставни суд ОДЛЮЖИ извршење Одлуке о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник Републике Србије“, број 106/09 од 17.12.2009. године) у делу којим је подносиоцу престала судијска функција.

* * * * *

Имајући у виду да подносиоцу није достављена појединачна одлука о престанку судијске функције са поуком о праву на жалбу Уставном суду за чије је подношење прописан рок од 30 дана од дана пријема, а за случај да Уставни суд нађе да Одлука о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности („Службени гласник Републике Србије“, број 106/09 од 17.12.2009. године) има карактер одлуке о престанку судијске функције, у складу са чланом 8. став 1. Закона о Уставном суду подносилац ставља евентуални захтев да Уставни суд наведе и захтев овог акта сматра жалбом Уставном суду у смислу члана 99. Закона о Уставном суду и по њој донесе одлуку:

Усваја се жалба Уставном суду подносиоца _____ .

У односу на подносиоца жалбе _____ (ИМЕ И ПРЕЗИМЕ) поништава се Одлука о избору судија на сталну функцију у судовима опште и

посебне надлежности („Службени гласник Републике Србије“, број 106/09 од 17.12.2009. године), којом је подносиоцу престала судијска функција.

У Београду, _____

Подносилац жалбе